

EB-Történelem - A „legek” urai: az NSZK-ver? csehszlovákok

2012 május 15. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

A torna nagy hiányzója

Adrianus, ismertebb nevén **Arie Haan** meghatározó alakja volt a hetvenes évek holland (és németalföldi) labdarúgásának. 1969-től 1975-ig az Ajax, 1975 és 1981 között az Anderlecht profija, később a Standard Liege, a PSV és a Seiko játékosa. Elismertsége, alkalmassága, tehetsége ellenére 1983-ig csupán 35-ször szerepelt a

holland nemzeti csapatban, az Elftalban, amelyben hat gól f?z?dik a nevéhez. 1974-ben és négy évvel kés?bb vb-ezüstérmes, s játszott még az 1980-as Eb-n is. Az 1976-os kontinenstornát azonban kihagyta, gyengébb formája miatt nem kapott a válogatottba meghívót.

Az NSZK-beli vb el?tt Rinus Michels, az oranje szakvezet?je gondban volt, mert valamennyi liberójelöltje – Rinus Israel, Aad Mansveld, Epi Drost, Barry Hulshof – sérüléssel küszködött. Aztán a mester gondolt egyet, és az eredend?en középs? középpályás Haant vonta hátra a posztra. Ötlete olyannyira bevált, hogy együttese a dönt?ig menetelt. Az 1978-as világbajnokságon Haan már az eredeti posztján vitézkedett, s l?tt két emlékezetes gólt, egyet Sepp Maiernek, egyet meg Dino Zoffnak. Amellett, hogy *Arie Bombarie* többszörös holland és belga bajnok, valamint többszörös BEK- és KEK-gy?ztes is, arról nevezetes, hogy ? jegyzi a legtöbb szereplést (8) és a legtöbb gólt (5) az európai Szuperkupa-mérk?zéseken.

A Nemzeti Sport Online az olvasó elé tárja az eddigi 13 kontinenstorna eseményeit. Sorozatunk ötödik részében az ötödik Európa-bajnokság, az 1976-os jugoszláviai viadal történéseit elevenítjük fel zanzásítva.

A „legek” és az „els?k” Európa-bajnoksága volt az 1976-os jugoszláviai négyes dönt?vel végz?d? sorozat. Ezen a tornán regisztrálták a *legjobb gólátlatgot*: összesen 19-szer került hálóba a labda, ami 4.75-os átlagot jelent meccsenként – ezt csak az 1960-as torna gólátlaga (4.25) tudta megközelíteni. A négyes dönt?k történetében itt volt a *legtöbb hosszabbításba torkolló összecsapás*, s mivel mind a négy találkozó ráadásban d?lt el, elmondható: az összes tornát figyelembe véve kizárólag ezen az Eb-n 100 százalékos a vonatkozó mutató. A négyes dönt?k történetében itt jegyezték fel a *legtöbb piros lapot*: hármat – ráadásul mindhárom kiállítás egy találkozón, a csehszlovák–holland el?dönt?n történt.

Ez volt az *els?* kelet-európai finálé. *Els? alkalommal* ezen az Eb-n rúgtak 120 perc után tizenegyeseket, és *els? alkalommal* ekkor hibázott szétlövésben ítéletvégrehajtó (Uli Hoeness). Ekkor értek el *el?ször* mesterhármast Eb-n (Dieter Müller), mi több, csereként! A Szovjetunió *els? alkalommal* hiányzott a végelszámolásnál; 1960 óta ezek voltak a helyezései: *els?*, második, negyedik és második. Hollandia viszont *el?ször* jutott ki a kontinensviadalra, amit további hat részvétele követett 2008-ig.

És még egy „leg”: a jugoszláviai volt a *legutolsó négyes finálé*, 1980-ban ugyanis már nyolc válogatott szerepelt az itáliai Európa-bajnokságon.

HOLLANDIA: NAGY VOLT A MELLÉNY?

Hatalmas csatára volt kilátás Jugoszláviában, a szakért?k az 1974-es világbajnoki dönt? „visszavágóját” jósolták, várták a belgrádi fináléban – NSZK–Hollandia találkozót. A sors véletlenül vagy sem, ki tudja, úgy hozta, hogy a két gárda el is kerülte egymást az el?dönt?ben, ahol a címvéd? nyugatnémeteknek a plávikkal, az oranjénak pedig a sötét lónak számító csehszlovákokkal kellett felvenniük a harcot.

Hollandia szinte a legjobb felállásban (hogyan ki volt a nagy hiányzója, elolvashatja oldalt keretes anyagunkban), világbajnoki ezüstérmes csapatával várta a Csehszlovákia elleni mérk?zést, amelynek egyértelm?en esélyese volt. Talán ez is volt a baj, a narancsmezes legénység ugyanis kissé könnyedén vette feladatát, talán le is becsülte csöppet riválisát, holott tudnia kellett volna, hogy a csehszlovákok el?z?leg az angolokat (csoportfázis) és a szovjeteket (negyedönt?) is elütötték a továbbjutástól.

A rendes játékid? végén 1–1-et mutatott az eredményjelz? – a csapatkapitány, Anton Ondrus ide is, oda is betalált –, és 1:1 volt a kiállítások aránya is, el?bb Jaroslav Pollákot küldte le második sárgával a játékezet?, aztán Johan Neeskens mehetett id? el?tt zuhanyozni.

Sokáig nem történt semmi említésre méltó a hosszabbításban, az utolsó hat percre azonban összes?r?södött minden: két csehszlovák gól is esett, a kett? között Wim van Hanegem piros lapot kapott – a hollandok sorsa megpecsétel?dött.

DIETER MÜLLER: BRAVÓ! ULI HOENESS: TE, JÓ ÉG!

Bezzeg a nyugatnémeteké! A címvéd?, egyben friss világbajnok gárda már kétgólos hátrányban volt az otthon

játszó és ennek köszönhetően csaknem 80 ezer szurkoló által szűz, hajtott jugoszláv válogatottal szemben – amely remek garnitúra volt egyébiránt, példának okáért hetedikként végzett az 1974-es vb-n –, ám a német mentalitás, mint oly sokszor a futballtörténelemben, ezúttal is kihúzta a Nationalelft a csávából. (Amelyben az Eb-győztes csapathoz képest nem játszott már Höttges, Breitner, Netzer, valamint a komplett Heynckes, Gerd Müller, Kremers csatársor sem.)

Magyar kapcsolat

*A tornagyőztes csehszlovákoknál két magyar nemzetiségű játékos is szerepelt: Koloman Gögh, azaz **Gögh Kálmán** és Jozef Móder, vagyis **Móder József**. Előbbi a csehországi Kladrubovce-ban született 1948-ban, első klubja gyerekként a Gútai Barátság volt. 1974 és 1980 között 55-ször szerepelt (és 1 gólt szerzett) a csehszlovák válogatottban, 1976-os Európa-bajnoki címe után négy évvel Eb-bronzot nyert. Ezen időszak alatt mindvégig a Slovan színeiben futballozott, aztán Ausztriába tette át a székhelyét, és – két rövid hazatérést, a kétosztályos dunaszerdahelyi játékot és az ugyancsak kétosztályos pozsonyi edzősködést leszámítva – ott játszott, majd dolgozott edzőként. Utóbbi országban is érte a halál 1995-ben, közlekedési baleset áldozata lett. Emléke előtt tisztelve róla nevezték el az FK Gúta stadionját. Móder a Felvidéken, Tardoskedden látta meg a napvilágot 1947-ben, 1972 és 1977 között 17 meccsen három gólt szerzett a csehszlovák válogatottban. Első felnőttcsapata az Inter Bratislava, az 1976-os Eb idején a Lokomotíva Kosice játékosa, a nyolcvanas évek elején pedig az osztrák Grazer AK-ban légióskodik.*

Jöttek a csehszlovákok – és diadalmaskodtak az NSZK elleni döntőben (Fotók: Imago)

A szünet után beállt Heinz Flohe egy óra elteltével szépített, majd az utolsó Eb-jén részt vevő sapkás kapitány, Helmut Schön – élete egyik utolsó nagy húzásaként – az utolsó tíz percre behozta az újonc Dieter Müllert.

A 22 éves, Dieter Kasterként született kölni támadó méltó maradt a dicsőséges Müller névhez, nem sokat tétlenkedett, alig, hogy pályán volt, kiegyenlített. Jöhetett a hosszabbítás. Annak is a hajrája, legvége: Müller az utolsó öt percben berámolt még két gólt (4–2), döntőbe juttatva övéit.

Ott Csehszlovákia ellen is betalált, 1–2-re módosítva az állást, az ellenfél ugyanis újfent elhúzott már két góllal. Ezúttal Bernd Hölzenbein volt az, aki a hajrában (90. perc...) egalizált, s megint jöhetett a hosszabbítás. Amelyben nem esett gól, ismétlés helyett tizenegyesek következtek, melyek során egyetlen rúgó sem hibázott az első három sorozatban.

A negyedikben Ladislav Jurkemik mattolta Sepp Maiert, Uli Hoeneß viszont az égbe lőtt, így Antonín Panenkovára maradt a döntés. Ő alányúlt a labdának, amely az elmozduló Maier elárvult helyén, középen esett be a hálóba (ezt hívjuk azóta panenkovázásnak) – Európa-bajnok Csehszlovákia!

A nyugatnémet válogatottban ezen a meccsen századszor fellépő Franz Beckenbauer utolsó nagy tornáján vett részt, 1977-ben elköszönt a Nationalelftől. Dieter Müller kicsit tovább húzta, pályára lépett még az 1978-as vb-n, majd 12 mérkőzésen szerzett 9 gólja ellenére többé nem számítottak rá a válogatók – köztük az 1984-től '90-ig kapitánykodó Ferenc Császár sem...

NYILASI ÖTSZÖR – HIÁBA

A magyar válogatott a 2. kvalifikációs csoportba kapott besorolást Luxemburg, Wales és Ausztria mellé. Papíron a Friedrich Koncilia, Robert Sara, Bruno Pezzey, Herbert Prohaska és Hans Krankl nevével fémjelzett osztrákok lettek volna a legizmosabb vetélytársak, ám hiába sikerült végül megel?zni ?ket, Wales mindkétszer megtréfálta a mieinket, és eléjük furakodott. A csoport végeredménye ekképpen festett: 1. Wales 10 pont, 2. Magyarország 7, 3. Ausztria 7, 4. Luxemburg 0.

A sorozat zárásaként együttesünk már tét nélküli örömfocit mutatott be Luxemburg ellen, a 8–1-es gólgálából az ötödik válogatott meccsét játszó Nyilasi Tibor öt találattal vette ki a részét – a II. világháború utáni éraban ez az egyéni gólcsúcs a magyar válogatottban.

Maracana

*Crvena Zvezda Stadion, avagy népszerű nevén – a riói Maracana után szabadon – Marakana. Itt rendezték az Eb nyugatnémet–jugó el?dönt?jét és a dönt?t is. A megel?z? években további két fontos meccset játszottak ebben az arénában: az 1973-as Ajax–Juventus (1–0) BEK-finálét, amelyen **91 564-en** szorongtak a lelátókon, és az 1975-ös Cz–FTC (2–2) KEK-el?dönt?t, hivatalos adatok szerint **96 070**, becslések szerint viszont 110 ezer néz? el?tt.*

Zágráb, 18 000 r

G: Ondrus (19.), Nehoda (114.),

NSZK–Jugoszlávi

Belgrád, 70 000

G: Flohe (65.), D. Müller (80., 11

A

Hollandia–Jugoszlá

Zágráb, 6700 néz

G: Geels (27., 107.), W. van de Ker

Csehszlovákia–NSZK 2–

Belgrád, 35 000

Csehszlovákia: Viktor – Pivarník, Jozef Capkovic, Ond

Svehlík (Ju

NSZK: Maier – Vogts, Beckenbauer, Schwarzenbeck, D

80.) – D.

G: Svehlík (8.), Dobias (25.

A 11-est bel?tte: Masny, Nehoda, Ondru

Gólkirály: D.

A torna csapata: Viktor (Csehszlovákia) – Pivarník (Cs

(Hollandia) – Pollák (Csehszlovákia), Panenka (C

(Csehszlovákia

Hegy Tamás - nso.hu

Ajánló